

DRAGOȘ BUNOIU
Journalist Timișoara

PROBITAS offered me a double opportunity: to learn from others, one year ago, and to teach others, this year. If someone will ask me what helped me more in my career, those two editions of PROBITAS or the diploma from the journalistic university that I graduated, it will be very hard for me to answer. I hope that this project will go on and offer to other young journalists from Romania, Yugoslavia or other countries the opportunity that I had.

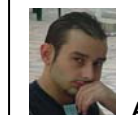
ŽARKO JOVAŠEVIĆ - Artist
Chamber Theatre of Music Ogdaloda – NS

These 10 days were so wonderful, that it all seemed like a dream. It was a genial idea to make such project as this one, because it's significance is not important only for developing of journalistic skills of young and helping them to improve their creativity and imagination but it is also an excellent way to reinforce the connections and relations between Romanian and Serbian people, and to make friends, of course.

IGOR LUKOVIĆ
Journalist Radio «Dunav» NS

Dobrim novinarima je veoma poznata činjenica da je konačna i prava istina neuhvatljiva. To nas ne sprečava da pokušamo da je dosegnemo i da se potrudimo da, pravovremeno plasirajući objektivne informacije, oslobodimo sebe i društvo predrasuda, dezinformacija, manipulacije i laži. Činjenica je da ljudi iz Srbije i Rumunije, dve susjedne zemlje, ne znaju ništa ili gotovo ništa jedni o drugima. To žalosno stanje otvara prostor za manipulaciju, što je vrlo dobra podloga za sticanje predrasuda i krive slike o susjedima. Zadatak mladih novinara u regionu je ovde potpuno jasan, a program "PROBITAS" predstavlja konkretnu strategiju kojom se grade mostovi saradnje i razumevanja.

ADRIAN PANDURU
Journalist - Timisoara

Pentru mine, Probitas a fost o experiență extraordinară. Am lucrat și am avut de învățat de la niște profesioniști, am învățat ce înseamnă spiritul de echipă, și am mai învățat că omul fără comunicare este inexistent. Am făcut interviuri, am discutat cu oamenii și mi-am făcut noi prieteni. Consider că Probitas este un proiect extraordinar pentru tinerii jurnaliști și îi ajută în încercarea lor de a deveni jurnaliști în toată regula. Profesioniști care știu să înțeleagă realitatea și să o transforme în comunicare: indiferent de limba pe care o folosesc, de diferențele etnice, de cultură, de mentalitate. O comunicare fără nici un fel de frontiere. Dincolo de orice frontiere!

Este un pas înainte, care s-ar putea descrie prin doar câteva cuvinte simple: profesionalism, comunicare, echipă, prietenie, cooperare!

ANNA BARTOŠ
Journalist Radio 021 NS

I must to admit that I didn't have a clue what PROBITAS is. A friend of mine told me "just relax, everything will be great", but I was so frightened, that I can't express wit words how big my fear was. However, from the very first moment all fears disappeared... Here I found something very special. I found honesty, strength, a great understanding, passion, tolerance, communication... Wonderful and professionals peoples. Now, I have friends for a lifetime! Friends for ever. Thank you, Probitas!

Deň vyplnený uplným mierom, večer vyplnený pýchov! Je to krásna keď si časťov niečoho, keď môžeš povedať: to su moji priatelia. Sme majitelia najväčšieho bohatstva! Melódia vytvorená dušou...Brany nášho chrámu sú úplne otvorené...

ADINA BORCAN
Journalist «Timpolis» magazine

It was exactly what we need to learn how to open our minds. Usually, the medium in which I work is not so... democratic. But, here, being involved in such a miraculous program, for ten days, I was able to say exactly what I think and do exactly what I want and that it was very important, because, like I sad, usually, it is not possible. I was find out that we can work without pressure and stress. In a real democratic and free way! To express ourselves, our opinions and idea without any fear! The team was great, the Serbians are great and it was for me like a revelation because we are now so good friends. The motel it's nice, the people from here also. Well, Probitas it's great. I wish to meet again all this people, all this new friends of mine!

PROBITAS

PROBITAS 2001

Lecția Probitas / Probitas Lesson

Unul din puținele domenii de activitate din România unde funcționează legea concurenței autentice este presa. Nu ai reușit să obții informația la timp, nu ai luat o decizie corectă, ai ezitat - ești desființat. Ceea ce nu ai tu, va avea, sigur, concurența. Iar dacă perseverezi în a fi pe locul doi, mai devreme sau mai târziu, vei zbura sigur de pe piață. Astfel ajungi un automat pentru care groaza, țișpătul, dragostea, sângele, destinul sunt doar informație.

Ca și medicii, începi să măsoari nenorocirea. În minute, în secunde, în coloane sau în quadrati. "Împăneci" crima cu spoturi publicitare, iar violului îi pui jingle-uri și bucle. Îți înspăimânți familia și prietenii cu pragmatismul de cioclu cu care privești o situație care pe ei îi emoționează profund. Ești avid după live, după interesant, după bucăți de viață, înghețate și puse în insectar. Vănezi sunete, dialoguri, umbre pe chip care ți-ar putea confirma sau infirma ceea ce știi. Când nu ai nimic la dispoziție, provoci eveniment, modifizi realitatea asemeni unui Dumnezeu mai mic. Ajungi de multe ori să te întrebi dacă mai ești o ființă umană. Și te scuzi: Asta-i meseria!

Toți cei care am participat la programul PROBITAS 2001 știam aceste lucruri. Unii doar teoretic, alții, din păcate, și practic. Ni s-a repetat la școală, am învățat acolo unde lucrăm sau am lucrat, că gazetarul trebuie să fie rău și că presa este câine. Ce nu ni s-a spus este punctul din care scuza "Asta-i meseria!" nu mai merge, care este pragul dincolo de care oamenii nu te vor mai citi, privi sau asculta cu interes, ci cu furie și scârbă.

PROBITAS 2001 ne-a arătat că gazetăria se poate face și altfel: fără presiunea timpului în dauna acurateții și veridicității; cu verificarea informațiilor din mai multe surse; cu pasiune.

Gazetăria pe care noi, participanții la PROBITAS 2001, am făcut-o la Sebiș s-a apropiat mult de ceea ce ar trebui să fie gazetăria: documentare temeinică, verificare a informațiilor, multă muncă de teren, dar mai ales nevănare cu orice preț a senzaționalului (mi amintesc cum, pe când lucram la un material despre poluarea din Sebiș, ne-am ferit să citim o declarație a primarului părea senzaționalistă. Mă întreb câți dintre gazetarii aflați în focul luptei ar face acest lucru?!).

Prin ceea ce am făcut, am încercat să demontăm prejudecăți. Am reușit să le demontăm pe ale altora și, mai mult, am reușit să scăpăm și noi de ale noastre. Am învățat, de pildă, că un oraș mic nu este neapărat un oraș mort, că pentru a obține informații nu ai neapărată nevoie de pile, că pentru a găsi subiecte este suficient să ieși în teren și ele ți se oferă de la sine. Acest lucru înseamnă, în primul rând PROBITAS: contactul direct cu realitatea, cu viața! Fără prejudecăți, cu înțelegere și, mai ales, cu deplin respect față de cei cărora le comunicăm informațiile!

5th SESSION TEAM
Our Special Thanks to:

PROBITAS 2002

Partnership à la DKMT Euro-region

If you need "to cook" a very good spiritual food, dedicated to support friendship, cooperation, tolerance and understanding, try this:

Ingredients:

- 1 West Foundation for Regional and Euro-regional Journalism, Timisoara, Romania
- 1 Novi Sad School of Journalism, Serbia (you can add up more NGOs, depending on your taste) several dozen of journalists, artists, etc. (fresh, in their 20s) as many project as you like

Spice:

- a handful of tolerance, ideas, and goodwill
- a spoon of support, initiative, expression, dialogue, and experience
- a pinch of journalism and culture.

Firstly, find at least two organizations ready to cooperate.

For this recipe use exclusively the ones growing on the lands of the Euro-region. Even though they grow during all four seasons it is not so easy to find them and make the right tasteful match.

Our tip for easy recognition is to look under the leaves of *multiculturalae*, *multiconfessionnae* and *multiethnicae*.

Now that you found the suitable organizations and made the right match combine them in a bowl.

Add to it a spoon of support, initiative, expression, dialogue and experience, and let it rest for some time.

While the content of the bowl is growing make a marinade of journalism and culture.

It is time now to marinate the artists and the journalists for as long as you wish. Those should, of course, also be selected very carefully from all around the Euro-region.

Keep in mind they should be half-green, the best is if they are in their 20s, and originating from the fields clean of poisonous weeds called *manipulateae* and *corruptionae*.

When the content of the bowl is ready place it into a large griddle.

Take the marinated young journalists and artists and lay them on the top.

Take a handful of tolerance, ideas and goodwill, and spread them over evenly. You do not have to be particularly careful with the spice. If some accidentally fall around the griddle you may wish not to clean them, it is not only that they do not leave displeasing spots in your kitchen but they also refresh the air (you may also wish to put them in your closet).

The meal is now ready to be placed in a preheated oven of Euro-region brand indeed. Bake it until the top becomes crispy and shiny. Sprinkle it with a pinch of professionalism while hot.

It is suggested to serve the meal warm. You may use different garnishing such as: crisp leaves of idea, tasty roots of history, young fruits of future, etc.

Bon appetite!

OLJA PRODANOVIĆ
Novi Sad School of Journalism

Our Special Thanks to:

PROBITAS 2003

Multiculturalism as an answer

Having a long evolution as an imperial border mark, the Danube-Kris-Maris-Tisa Euro-region is a space of interfering of different ethno-cultural influences. This evolution generated in time one of the most stable pluriethnic complex from Europe, helped by economic prosperity and by both sides respect of civilization values. The circulation of models have been proved very active and it has been eased by the specific plurilinguism of multiethnic regions, which has allowed the migration of creative spirits from one linguistic and cultural space to another, without it meant the betrayal of some beliefs and the holding on the opposite ones.

Even if the demo-social and cultural reality of today DKMT Euro-region is more different of the historical one, in the sense that pluriformity has stopped to be a classical one, its echoes continue to be felt as an architectural, partially urban infrastructure and in the behavior of some town inhabitants' inheritance.

On the fund of mentioned ethno-demographic evolutions, it carries on to manifest obvious preoccupations of self - valorizing the different social groups - first of all ethnic and confessional -, representing, in the same time a mediatic concreteness of public opinion and its form. The essential compounds of the alterity are based on, in the first stages of acculturation process and is ended selectively, reaching different forms of subtlety, in the intellectual segments of macro-groups.

In this context, the variety of DKMT Euro-region press represents a constant with over two hundred traditions, traditions relented after communist decay. After the fall of the communist regime, in the whole Euro-region, mass-media landscape has registered a real explosion both in expression means sphere and in that of messages carriers. May be this is why, because of regional traditions, the access of national minorities to mass media and the possibility for it to promote cultural identity values through these means had particular dimension of local cultural and social life.

The intercultural dimension of mass-media is a component of mediatic pluriformity. Besides the underlined extern diversity, there exist also an inner pluriformity, that which gives, in a great measure, the intercultural character of mass-media. It refers to the variety of information offered by each press organ, at the measure in which these reflect the social pluriformity and is a mirror of the social life, a mirror of the thinking currents.

Which is the degree of mediatic opening? All current opinions from local and regional society is happy with equal success at mass-media? Has mass-media an inhibiting effect on the potential sources of local and regional conflicts? Is it able to discover in time such sources? These are only some questions waiting for answers from the participants. That's for sure, we shall find together an adequate response.

Our Special Thanks to:

Implementation Team

MARIAN ODANGIU
Program Coordinator
WFJ President

DUBRAVKA VALIĆ NEDELJKOVIĆ
President of NSSJ Board

VIOLETA FIGARD
Training Coordinator
WFI Executive

OLJA PRODANOVIĆ
Project Board Member
Project Assistant at NSSJ

MADĂLINA VĂDUVA
Project Assistant
Legal and Financial Consultant